

notarjeva, ki je govoril o važnosti učiteljstva in vzvišenem poklicu učiteljevem za domovino in državo. Najboljšega uspeha pa je želeli nاپitnici g. nadzornika, v koji nam je prav topla priporočal slogo.

Naše slavčke je pa menda vzela huda, mrzla zima, ali pa nam je hudobni Italijan vse polovil in v svoj nenasični želodec pomašil, da nismo nobenega slišali.

Tembolj pa nas je razveselil godbeni kvartet Cvirn-Jezerski-Kmet-Maly. Kar presenečeni smo poslušali njihovo izvrstno igranje. Gotovo bi lahko v vsakem društvu nastopili, in častno bi rešili svojo zadačo. Na svidenje prihodnje leto! — Brzobjavno nas je pozdravilo učiteljstvo stolnega mesta Ljubljane in g. Rant, ki je na Dunaji v tečajih za deška ročna dela. —

yz.

Društveni vestnik.

Vdovsko društvo. Dne 4. kimovca se je vršil občni zbor učiteljskega vdovskega društva v Ljubljani, v hiši dr. Ahačiča na Starem trgu št. 13.

Po sv. maši, katero je služil ob 8. uri v cerkvi sv. Jakoba č. g. proštr dr. Anton Jare, se je zbralo 38 udov tega društva k rednemu občnemu zboru.

Ob 10. uri otvoril predsednik zborovanje s prišrčnim pozdravom na došle ude, spominujoč se ob jednom s toplimi besedami pokojnega Fr. Govekarja, bivšega večletnega člana, odbornika in marljivega tajnika vdovskega učiteljskega društva. Omenja tudi v kratkih potezah njegove velike zasluge za razvoj društva ter pozove končno navzočne, da v znak spoštovanja in žalosti vstanejo.

Dalje poudarja, da je bilo društveno stanje v minolem letu jako ugodno, da se ima zabeležiti zopet precejšen napredek glede števila udov in glede premoženja, koje slednje se je pomnožilo za 1284 gld. Vlani se je sklenila sicer premebna društvenih pravil, a ista se niso odobrila iz že po tajniku naznanjenih vzrokov, kar je menda večini društvenikov itak po volji in ostalo bode vsaj za sedaj vse pri starem.

Tajnik Matej Močnik čita svoje obširno poročilo, iz katerega se razvidi, da je bilo v minolem letu 5 odborovih sej, pri katerih se je razgovarjalo o različnih društvenih stvareh ter so se sprejemali ali nesprijemali novi udje. Ogtasilo se jih je 16, a sprejelo le 13, da broji vdovsko društvo sedaj 94 udov.

Koncem svojega poročila še priporoča vsem učiteljem, ki želé društvu pristopiti, da zdravniška spričala in druge priloge kolekujejo, da zadosté postavnim terjatvam. Poročilo se vzame brez ugovora na znanje.

Društveni blagajnik, tudi Matej Močnik, poroča o denarstvenem stanju vdovskega društva. Iz jako marljivo sestavljenega poročila se razvidi, da sta znašali vstopnina in letnina 1027 gld., obresti od obligacij 1924-7 gld., obresti od kapitalov 24 gld. in različna povračila 193-65 gld. Ako se semkaj prišteje še ostanek l. 1890. in sicer 351-43 gld., je bilo skupnih dohodkov 3530-78 gld.

Stročkov je bilo za vdove in sirote, različna posojila, ekvivalent itd. 3117-23 gld.

V hranilnico se je na novo vložilo 1230 gld., da znaša skupno društveno premoženje sedaj 50.299-08 gld.

Blagajnikovo natančno poročilo se vzame pohvalno na znanje. Dotične račune pa imajo pregledati društveni člani gg. Armič, Cepuder in Kokalj.

Blagajnik predlaga, da bi se odpustila letnina za l. 1892. vsem onim udom ustanovnikom, ki že 30 let redno in vestno izpolnjujejo društvene dolžnosti in podpira svoj predlog s tem, da ni letos posebnih prošenj za podpore, da je društvena blagajnica v jako dobrem stanju, da bodo društveniki - ustanovniki imeli vsaj nekoliko koristi od društva, zlasti oni, kateri nimajo družine in ne bodo zapustili niti vdov niti sirot. Ta predlog se vsestransko podpira in jednoglasno vsprejme.

Društvenik Trošt omenja še jedenkrat zasluge pokojnega društvenega tajnika Govekarja ter pravi, da mu bosta postavili občni Šiška in Ig, kjer je več let kot učitelj deloval, nagrobni spomenik. Spodobilo bi se vsekako, da bi se pridružilo v tej nameri tudi vdovsko društvo, čegar član je bil pokojni takoj od pričetka, s tem, da bi dovolilo kakí znesek kot prispevek za spomenik. Po njegovem mnenju bi zadoštovalo 30 gld. Po kratkem razgovarjanju se nasvet društvenika Trošta soglasno odobri. (Tukaj pa je omeniti, da je to le izvanreden slučaj, kajti vdovsko društvo ima namen v prvi vrsti podpirati onemogle ude, vdove in sirote, ne pa staviti spomenike pokojnim udom.)

Društvenik Adamič želi, da bi se dovolila kaka podpora učiteljevi siroti Henriku Jeromu, ki misli vstopiti v učiteljsko pripravnico.

Po nasvetu Kavčiča se mu dovoli 20 gld., toda le s pogojem, ako dostoji sprejemni izpit, sicer pa samo 10 gld. Sprejeto. Društvu želita pristopiti g. Gross Peter in g. Kalan Mihael. Gross Peter, nadučitelj v Zagorji, star 57 let, oče dveh otrok, bil je do l. 1865. že član tega društva, a je v imenovanem letu izstopil iz neznanega vzroka vplačavši že vsoto 24 gld. Po mnogem razgovarjanju članov gg. Burnika, Trošta, Vogelnika, Čerina in Lundra se sprejme kot nov ud v društvo na podlagi obstoječih pravil.

Isto obvelja za Mihaela Kalana, učitelja v Št. Mihaelu pri Rudolfovem.

Društvena člana Jerše in Vogelnik naglašata, da bi bodoči odbor zlasti pri vsprejemanju starejših učiteljev

teljev, ki želé pristopiti vdovskemu društvu, pa imajo mlade žene, katere bi pozneje uživale mnogoletno pokojnino ter bile društvu le na škodo, jako previdno postopal ter jih le v najredkejših slučajih vsprejemal. Obvelja.

V društveni odbor za prihodnje leto sta bila voljena najpoprej vsklikom gg. proš. dr. Anton Jarc in Matej Močnik. Radi pozne ure pa se tudi drugi odborniki ne volijo vnovič, ampak ostanejo po navetu društvenega člana g. Levičnika vsi dosedanji, in sicer: Borštnik Ivan, Čenčič Jernej, Praprotnik Andrej, Stegnar Feliks, Tomšič Ivan in Žumer Andrej.

Le namesto pokojnega tajnika Govekarja se voli društveni član Cepuder Jožef.

Na to zaključí g. predsednik zborovanje z željo, da bi se v prihodnjem letu zopet zdravi in veseli sešli. Društvenik g. V. Burnik pa zahvali predsednika na trudu, ki ga ima že toliko let z obilnimi opravili vdovskega društva ter pozove navzočne, da mu v znak priznanja zakličejo slava in živio, kar se takoj zgodi.

J. Cepuder.

Iz kamniškega okraja. »Kamniško učiteljsko društvo« bode zborovalo dné 1. vinotoka t. l. ob 1/2 10. uri dopoldne v Kamniku po sledečem vsprejedu:

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) Prepariranje živalij za šolsko rabo. (Poročevalec g. Burnik.)
- 3.) Poročilo o »Zvezinem« zborovanji v Trstu. (Poroča g. Stiasny.)
- 4.) Nasveti.

K obilni udeležbi vabi odbor.

Iz Gorice. Vabilo. Občno zborovanje »učiteljskega društva za goriški okraj« bode dné 17. kimovca ob 9. uri predpoludne v Gorici v Čitalnici.

Dnevni red:

- 1.) Poročilo o društvenem delovanji.
- 2.) Pregled letnega računa.
- 3.) Volitev društvenega vodstva.
- 4.) Posamezni predlogi in nasveti.

Po zborovanji skupen obed in pohod v razstavo.

K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

Vestnik.

Osobne vesti. G. Štefan Primožič, četrti učitelj na štirirazrednici v Postojni, dobil je na isti šoli tretje učno mesto. G. Maks Ivanetič, učitelj v Dolu, postal je stalni učitelj na Dobovci. G. Luka Albrecht, začasni učitelj v Ledinah, dobil je začasno službo na jednorazrednici pri sv. Ani nad Tržičem. Drugo učno mesto na dvorazrednici v Črnem Vrhu je dobila začasno gđ. Marija Šusteršič, drugo učno mesto v Begunjah pri Cerknici začasno gđ. Ivana Furlan, drugo učno mesto v Kropi začasno gđ. Antonija Okorn, četrto učno mesto v Senožečah gđ. Olga Wurner; mesto na deklški šoli v Postojni je dobila gđ. Irma Furlan, začasna učiteljica v Senožečah in službo v Nevljah pri Kamniku začasno gđ. L. Vičič.

Šolske tablice. Po odredbi šolske komisije so prepovedane škrlaste šolske tablice v Mogunciji v zadnjih 4 šolskih letih. Učenci naj se v tem času vadijo pisati samo na popir. Ubogim učencem kupje mesto popir. Napredak.

Nov spomenik slavnemu Komenskemu misli postaviti mesto Fulnek na Moravskem. Spomenik bode stal na istem trgu, kjer je do 1871. l. stala lipa Komenskega. Nap.

Mednarodni zdravstveni kongres v Londonu je izdal to-le resolucijo: Zdravstvene prednosti pokončne pisave so po medicinskem opazovanji in praktični skušnji dokazane in vpeljana pokončna pisava

odpravi največkrat skrivenost in kratkovidnost. Zatorej priporočamo, naj se pokončna pisava vpeje po vseh naših ljudskih in višjih šolah. *Beseda Učiteljska.*

Nadzorniki v Pruski. V Pruski je sedaj 276 svetnih in 916 duhovenskih nadzornikov. V pruskih šolah se rabi 68 različnih beril, 96 abecednikov in 40 računice. *Posel z Budče.*

Statistika gluhozemnic. Leta 1890, je bilo na Nemškem 95 gluhozemnic. Imele so 611 razredov in 6370 otrok (3560 dečkov, 2810 deklic). V teh šolah je poučevalo 578 učiteljev in 64 učiteljic. V Avstrijsko-Ogrski je bilo v minolem letu 26 gluhozemnic s 119 razredi in 1529 učenci (857 dečkov, 672 deklic). Švica je imela 14 gluhozemnic s 45 razredi in 419 učenci; učiteljev je bilo 28, učiteljic pa 16. Ruske baltiške pokrajine so imele 4 gluhozemnice s 15 razredi in 148 učenci; učiteljev bilo je 9, učiteljic pa 7. *Posel z Budče.*

Zahvala. Gospod Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Logatci, daroval je tukajšnji šoli 7 gld. z namenom, da se za ta denar nakupi nekaj primernih knjig za begunjsko šolarsko knjižnico.

V imeni šolske mladine gospoda Gruntarja -- »blago dušo«, kakor ga imenuje sam pesnik Gregorčič, najtopleje zahvaljujem.

V Begunjah p. Cerknici dné 18. vel. srpana 1891.

Janko Leban, nadučitelj-voditelj.

Uradni razpisi učiteljskih služeb.

Št. 560

okr. š. sv. Na dvorazrednici pri Sv. Križi pri Litiji je drugo učno mesto stalno ali začasno popolniti. Dohodki četrtega plačilnega razreda in prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se predpisanim pótém semkaj vložé do konca tega meseca.

C. kr. okrajni šolski svét v Litiji
dné 7. kimovca 1891.